

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Stare Drzewce

1. Nazwa

FOLWARK

2. Czas powstania

1 poł XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Stare Drzewce
67-407 Szlichtyngowa

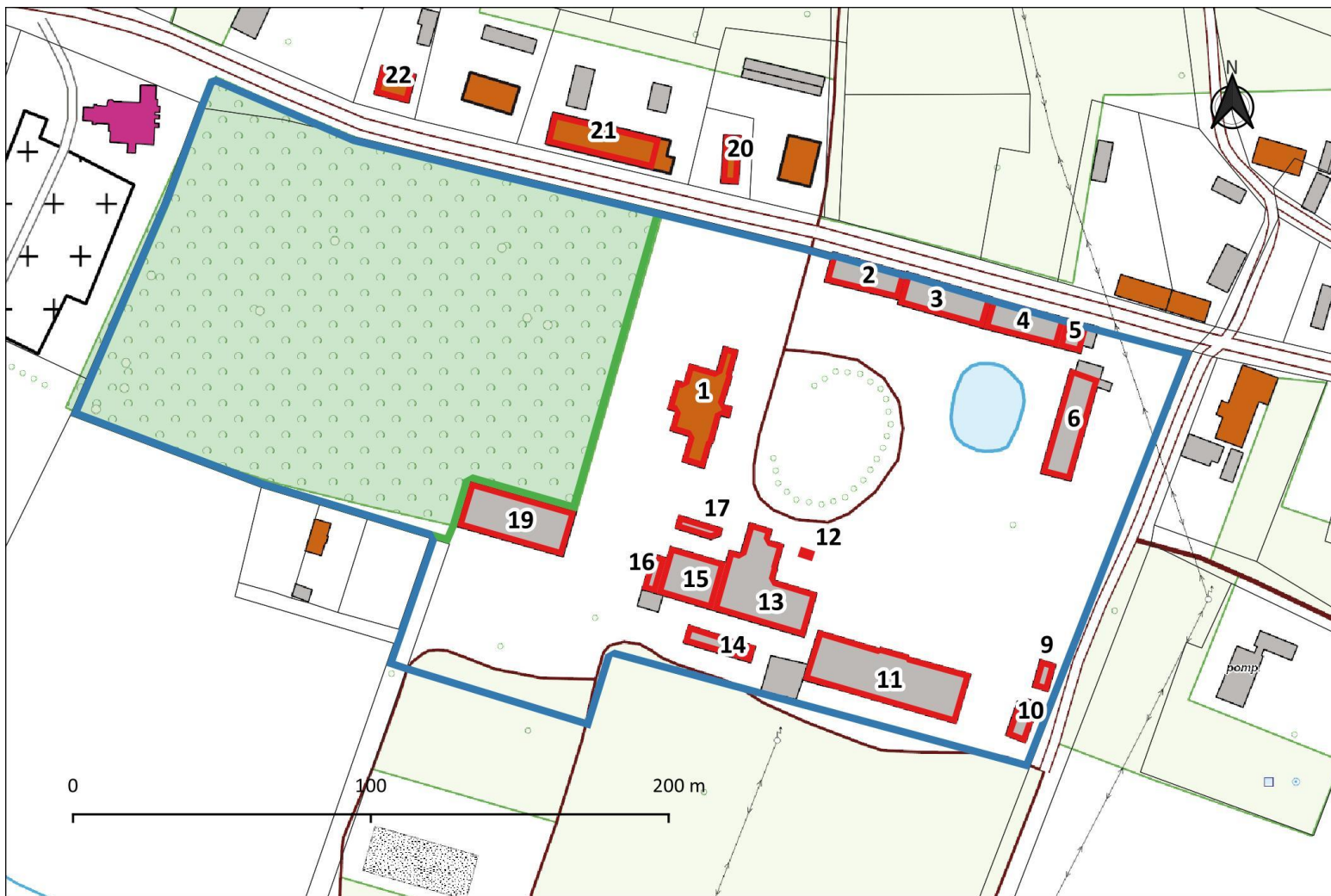
5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

**Wpis do rejestru zabytków pod nr 1489A z
dnia 07.03.1994 r.**

Mapa założenia.

8. Historia, opis i wartości

Historia.

Folwark powstał w I poł. XIX wieku. Prawdopodobnie pierwszym jego właścicielem był Johann Gottfried Schoene (1770-1831). Pochowany on został w wiejskim kościele położonym przy zachodnim skraju parku. W zewnętrznej północnej ścianie kościoła wmurowane jest jego płyta epitafijna. W I poł. XIX w. wzniesiony został dwór, również w XIX wieku założono park krajobrazowy. W latach 80-tych XIX w. właścicielem majątku została rodzina Zakrzewskich. Posiadłość obejmowała 2771 m² ziemi, Należało do niego 5 dymów i 44 mieszkańców. Produkcja towarowa nastawiona była głównie na hodowlę bydła. W północno-wschodniej części parku mieściło się ogrodnictwo (szklarnie). W czasie I wojny światowej majątek należał do niejakiego Maciejewskiego. W okresie przed II wojną zarządcą majątku był Jerzy Nowak, pochodzący ze Śląska. Po II wojnie światowej folwark był w posiadaniu PGR, a od 1960 r. – POHZ-Osowa Sień. Obecnie folwark znajduje się w rękach prywatnych i jest zaniedbany.

Opis.

Założenie usytuowane jest w środkowej części wsi Stare Drzewce. Położone jest na południe od drogi Krzepielów-Wschowa i na zachód od gruntowej drogi wiejskiej biegnącej od drogi Krzepielów-Wschowa na południe na pola. Zespół folwarczny otoczony jest od wschodu, północy i zachodu zabudowaniami mieszkańców wsi, a od południa polami uprawnymi. Założenie obejmuje park, podwórze gospodarczo-folwarczne oraz domy mieszkalne, które nie tworzą kolonii mieszkalnej, a rozproszone są wśród innych budynków po północnej stronie drogi Krzepielów - Wschowa, na północ od parku. Park usytuowany jest na zachód od podwórza gospodarczo-folwarchnego założony został w XIX w. W jego drzewostanie przeważają akacje i klony. W parku znajduje się kilka pomników przyrody. Przy pn-wsch, 'ścianie' parku stoi kościół. Na wschodniej granicy parku usytuowany jest dwór klasycystyczny z I poł. XIX w. Podwórze gospodarczo-folwarczne usytuowane jest na wschód od parku, z którym tworzy kompozycję osiową o dłuższej osi na linii wschód-zachód. Podwórze posiada kształt prostokąta o dłuższym boku na linii północ-południe. Zespół stanowi kompozycję zamkniętą o otwarciach szczelinowych - komunikacyjnych. Posiada wnętrza architektoniczno-krajobrazowe (zieleń na wsch. od dworu). Podłogę urbanistyczną stanowi bruk, założenie nie posiada wyraźnej dominanty. Podwórze gospodarczo-folwarczne ograniczone jest od północy ciągiem budynków usytuowanych na wschód od głównej bramy wjazdowej, umieszczonej w pn-zach. narożniku dziedzińca.

Wartości.

Folwark prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem pozostałości barokowej zabudowy rezydencjonalnej wraz z parkiem i zespołem pofolwarczej z połowy XIX wieku.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania.

Dwór w rękach prywatnych zaniedbany, jak również teren wokół niego. Park zaniedbany, zarośnięty. Budynki gospodarcze w średnim stanie zachowania, użytkowane. Dom mieszkalny przekształcony i przebudowany.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Skutki dysharmonizujące powodują przebudowy istniejących budynków, niezgodne z historyczną tradycją zespołu oraz niekontrolowanych prac remontowych, pozbawiających budynki cech waloryzujących (nowe okna bez podziałów, z ramowych okien z PCV, powiększanie otworów okiennych, zamurowywanie drzwiowych, wymiana drzwi wejściowych do budynków na blaszane, remonty dachów i wymiana pokryć na nowe z blachy falistej lub blacho dachówki, ocieplanie i tynkowanie elewacji). Zauważa się również brak koniecznych napraw budynków gospodarczych oraz brak użytkowania większości historycznych budynków gospodarczych. Należy utrzymać dotychczasową, historyczną zabudowę, z ewentualnym uzupełnieniem zabudową nową w miejscu starej. Powstające tu budynki powinny nawiązywać formą do architektury historycznej zabudowy folwarczej, a ich wysokość nie powinna stanowić dominanty urbanistycznej (budynki jednokondygnacyjne o nierozczłonkowanej bryle i dwuspadowym dachu krytym materiałem ceramicznym). Na terenie zespołu ustanowić zakaz lokalizacji obiektów, stanowiących wyraźną dominantę architektoniczną, np. maszty nadawcze, elektrownie wiatrowe, obiekty wielkopowierzchniowe.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków